

Jaarverslag
2010
Vereniging Nederlandse Riviergemeenten

**VERENIGING
NEDERLANDSE
RIVIERGEMEENTEN**

Samenstelling: T. Gijzel
E. van der Hoeven

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenstelling bestuur, taakgroepen en bureau	4
Activiteiten 2010	
VNR	5
Extern	10

Voorwoord

Het jaar 2010 was voor de Vereniging Nederlandse Riviergemeenten een enerverend jaar. Het Deltaprogramma is in gang gezet. Aan het begin van het jaar was het onduidelijk wat de gevolgen voor en de inbreng van gemeenten in dit programma zou zijn. Na een jaar hard werken, elkaar informeren, betrokkenheid creëren en afvaardiging in stuurgroepen realiseren kunnen we aan het einde van 2010 concluderen dat het Deltaprogramma in de steigers staat en dat gemeenten, via taakgroepen van de VNR, hun stem kunnen laten horen in dit programma.

In maart waren er gemeenteraadsverkiezingen. Vele gemeenteraden en colleges van burgemeester en wethouders zijn van kleur en samenstelling veranderd. Daarmee hebben wij afscheid genomen van een aantal (trouwe) vertegenwoordigers van gemeenten en kennis gemaakt met nieuwe vertegenwoordigers. Tijdens de taakgroepen van juni hebben we kennis met elkaar en met de VNR kunnen maken; de reacties waren enthousiast.

Ook op nationaal niveau hebben er verkiezingen plaats gevonden. De formatie van een nieuw kabinet heeft lang geduurd, maar uiteindelijk is staatssecretaris Atsma aangetreden als nieuw bewindspersoon water.

De economische crisis heeft zijn uitwerking op de financiële middelen van gemeenten. Dit betekent dat gemeentebesturen kritisch staan ten opzichte van hun uitgaven en daarmee ook het lidmaatschap van de Vereniging Nederlandse Riviergemeenten. Dit hebben wij ons als bestuur van de VNR gerealiseerd. Wij hebben dan ook uitgebreid stil gestaan bij het nut en de noodzaak van een vereniging als de VNR. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat de VNR bestaansrecht heeft in de huidige vorm en organisatie. Om gemeenten tegemoet te komen is besloten om voor 2011 de contributie te verlagen.

Het heeft ons er in 2010 niet van weerhouden flink aan de slag te zijn geweest met watervraagstukken aan de grote rivieren. In deze rapportage doen wij verslag van de activiteiten over het jaar 2010. Het Deltaprogramma neemt hier een belangrijke plaats in en daarmee samenhangend ledenbehoud voor de VNR om draagvlak te houden voor de gemeentelijke inbreng.

Voor 2011 zetten wij deze activiteiten voort om onze rol als breed georiënteerd dynamisch netwerk van ca. 90 riviergemeenten verder vorm te geven en zichtbaar te maken.

H.J. Zomerdijk
Voorzitter VNR

Samenstelling bestuur, taakgroepen en bureau

Algemeen

De VNR is een vereniging, gemeenten zijn lid. Een gemeente vaardigt de burgemeester of wethouder af die water in de portefeuille heeft. Riviertaksgewijs, in de vorm van taakgroepen, wisselen de bestuurders kennis en informatie uit en worden zij geïnformeerd over (rivier) water ontwikkelingen. Het gaat om de taakgroepen:

- Maas
- Rijn/Waal
- IJssel
- Westerschelde

Verder kent de VNR een bestuur, dat bestaat uit een dagelijks bestuur en de taakgroepvoorzitters. Het bestuur en de taakgroepen worden ondersteund door het VNR bureau. De financiële administratie wordt verzorgd door de gemeente Sliedrecht.

Stuurgroep / bestuur

Het bestuur van de VNR kende in 2010 de volgende samenstelling:

Voorzitter	Dhr. H.J. Zomerdijk
Secretaris / penningmeester	Dhr. R.G. van de Ven
Lid (taakgroep IJssel)	Dhr. A. van Oosten (tot april 2010) Dhr. J.T.H.M. Penninx (vanaf april 2010)
Lid (taakgroep Maas)	Dhr. G. IJff
Lid (taakgroep Westerschelde)	Mw. M.M.D. Vermue-Vermue
Lid (taakgroep Rijn/Waal)	Dhr. J.J. Luteijn (vanaf juni 2010)

Tot en met juli 2010 werkte het bestuur onder de naam stuurgroep.

VNR bureau

Het bureau van de VNR is ondergebracht bij Kobessen Milieu BV te Arnhem. De werkzaamheden zijn zowel secretariael als inhoudelijk van aard.

De volgende medewerkers hebben activiteiten uitgevoerd voor de VNR:

Adviseur bestuur	Dhr. T.F.W. Gijzel
Projectleider	Mw. E.H. van der Hoeven
Secretariële ondersteuning	Divers vanuit Kobessen Milieu

Leden

In 2010 waren 89 gemeenten lid van de VNR. In de loop van het jaar heeft de gemeente Millingen aan de Rijn zich aangemeld als lid. Aan het einde van het jaar hebben twee gemeenten het lidmaatschap opgezegd: Lekkerkerk en Reimerswaal.

In maart 2010 hebben gemeenteraadsverkiezingen plaats gevonden. Daarmee is de afvaardiging van diverse gemeenten gewijzigd.

Activiteiten 2010

VNR

Bestuur (voorheen stuurgroep)

Het bestuur van de VNR heeft in 2010 drie keer vergaderd, onder voorzitterschap van de heer Zomerdijk. Op het VNR bureau is per maart een nieuwe projectleider aangesteld, de voortgang van de werkzaamheden van het VNR bureau is daarmee weer geborgd.

Verenigingsaangelegenheden als begroting en jaarrekening zijn aan de orde geweest, evenals het voorbereiden van de jaarvergadering. Bezuinigingen die de meeste gemeenten door moeten voeren baarden het bestuur zorg; het lidmaatschap van een vereniging als de VNR is een makkelijke post om op te bezuinigen. De financiële situatie van de VNR is gezond. Dit heeft het bestuur doen besluiten de contributie voor 2011 te verlagen met 10% (gemiddelde bedrag dat gemeenten moeten bezuinigen) tot 4 eurocent per inwoner. Daarnaast zet het bestuur in op ledenbehoud en waar mogelijk ledenwerving. De taakgroepen van juni, met vele nieuwe wethouders als afgevaardigden, stonden daarom in het teken van kennismaken. Kennis maken met de VNR als organisatie en met de inhoudelijke onderwerpen.

Om het belang van (de activiteiten van) de VNR uit te kunnen leggen heeft het bestuur zich beraden op de toekomst van de VNR. Vragen als het nut en de noodzaak van een vereniging zijn aan de orde geweest, evenals de structuur en de vestigingsplaats. Het bestuur is tot de conclusie gekomen dat de VNR toegevoegde waarde heeft in de structuur zoals die nu bestaat. De discussie is weergegeven in de notitie "VNR in beweging", die aan alle leden is toegestuurd en met de leden is besproken in de taakgroepvergaderingen van december.

Het bestuur is inhoudelijk actief betrokken bij het Deltaprogramma. Na het nodige lobbywerk zijn diverse gemeentebestuurders vertegenwoordigd in de stuurgroepen Delta Rijn en Delta Maas en zijn er nauwe contacten met het programmabureau. Voor het programma Rijnmond-Drechtsteden is gemeentelijke inbreng geborgd met het voorzitterschap van de burgemeester van Rotterdam en deelname van de wethouder uit Dordrecht. In de Zuidwestelijke Delta zijn verkenningen uitgevoerd voor de gemeentelijke inbreng in de programma's die daar lopen.

Voor het eerst is er een jaarverslag over het voorgaande jaar opgesteld.

Taakgroep Maas

De taakgroep Maas is in 2010 drie keer bijeen geweest onder voorzitterschap van de heer IJff (wethouder gemeente Roermond). In december is wethouder van Groos van de gemeente Waalwijk gekozen tot vice voorzitter.

De taakgroep van maart viel net na de gemeenteraadsverkiezingen, de opkomst was daardoor erg laag. In de vergadering van juni met veel en enthousiaste aanwezigen is er echter kennis gemaakt met veel nieuwe en bekende afgevaardigden. Er is een presentatie gegeven over de VNR en haar activiteiten. In de vergadering van december is de notitie "VNR in beweging" aan de orde geweest en de leden konden zich daar in vinden.

In alle vergaderingen is het Deltaprogramma aan de orde geweest, met de nadruk op het Deltaprogramma Rivierengebied. In eerste instantie verkennend en algemeen informatief, daarna steeds specifieker toegelicht voor het Rivierengebied en de gevolgen voor de gemeenten aan de Maas. Zorgen zijn er in eerste instantie over de voortgang van lopende projecten als IVM2 en Zandmaas. Deze zijn in een vergevorderd stadium en het zou jammer zijn als deze door nieuwe planvorming vertraging oplopen. Het uiten van deze zorg leidt er toe dat de Gebiedsontwikkeling Maasplassen een van de projecten is die actief ondersteund wordt door het programmabureau. De heer Verheijen, dijkgraaf van Waterschap Aa en Maas, heeft als voorzitter van de stuurgroep Delta Maas een toelichting gegeven op het programma. Hij heeft nadrukkelijk een relatie gelegd met het Deltaprogramma Zuidwestelijke Delta, waar al ervaring is opgedaan met watervraagstukken. Ook is er gesproken over de financiering van het Deltaprogramma, maar vooral de concrete projecten die daaruit voort vloeien. Het MIRT is daar een goede kapstok voor, maar de regels moeten nog aangepast worden. Andere financieringsbronnen zouden daar op aan kunnen sluiten.

In de stuurgroep Delta Maas zijn namens de gemeenten (via de VNR) afgevaardigd:

De heer IJff	wethouder Roermond
De heer Iding	wethouder Oss
De heer van Gruijthuijsen	wethouder West Maas en Waal
De heer van Dongen	wethouder Waalwijk
De heer Litjens	wethouder Horst aan de Maas

Ambtenaren van deze gemeenten en het bureau van de VNR zijn vertegenwoordigd in de ambtelijke begeleidingsgroep.

Het Deltaprogramma is een nationaal programma, wat inhoudt dat de regio actief betrokken is bij de planvorming en uitvoering. Met elkaar werd geconcludeerd dat de voorwaarden op nationaal niveau geschapen worden. Dit heeft er toe geleid dat de VNR een mail heeft gestuurd aan de leden van de Vaste Commissie Infrastructuur en Milieu met het verzoek actief aandacht te hebben voor de voorbeeldprojecten en daar ook de middelen voor beschikbaar te stellen.

De gemeente Oss heeft het project “Visie Waterfront Ravenstein” toegelicht, om concreet duidelijk te maken waar het Deltaprogramma over gaat.

Het is begonnen als een klein plan om te bekijken wat er mogelijk is met een veevoederfabriek. Intussen is Oss door gemeentelijke herindeling groter geworden, loopt er meer kilometer aan Maas door de gemeente, maar is er ook breder gekeken naar andere ontwikkelingen. Zo is de wens al tijden om beter bereikbaar te zijn met openbaar vervoer en is de spoorbrug in de planvorming meegenomen. Hetzelfde geldt voor verplaatsing van de jachthaven en daarmee ontwikkelen van recreatie en toerisme en de aandacht voor cultuurhistorie, zodat Ravenstein letterlijk weer zichtbaar wordt.

De financiering van de plannen is nog niet rond en dat zal in deze periode van recessie ook lastiger worden. Aan de andere kant, komt het plan door de integratie van meerdere doelen nu wel in aanmerking voor budgetten, waar de losse onderdelen in ieder geval niet in aanmerking kwamen.

De gemeente Dordrecht, als lid van de taakgroep Rijn/Waal, heeft een interessante presentatie gehouden over de toepassing van het concept Meerlaagsveiligheid in het project MARE (Managing Adaptive Responses). Het haakt aan bij de Deltaprogramma's Veiligheid en Rijnmond-Drechtsteden. Dordrecht is een stad die voor een deel buitendijks ligt, maar waar ook een dijk midden door loopt. De stad wil zich graag naar het water toe keren in plaats van zich er van af te keren en bekijkt door middel van meerlaagsveiligheid (waterkering, ruimtelijke ordening, rampenbestrijding) hoe hier vorm aan gegeven kan worden. Inmiddels is een aantal opties in kaart gebracht en deze moeten doorgerekend worden.

Het is een internationaal project, waarin samen met buitenlandse steden kennis wordt vergaard en gedeeld. Er wordt niet alleen gekeken naar een overstromingskans van een gebied, maar ook naar de gevolgen daarvan en de mogelijkheden om daar op in te spelen. Vooral op de derde laag is er nog veel kennis te verkrijgen, daar waar het gaat om crisiscommunicatie.

Taakgroep Rijn/Waal

De taakgroep Rijn/Waal is in 2010 drie keer bijeen geweest. De heer Van de Ven is opgetreden als waarnemend voorzitter. In juni is de heer Luteijn, wethouder van de gemeente Werkendam, verkozen tot voorzitter. In de vergadering van december is de heer Keuken, wethouder van de gemeente Nederbetuwe, verkozen tot vice voorzitter.

In de vergadering van juni is kennis gemaakt met een aantal nieuwe wethouders en daarmee ook (opnieuw) met de VNR. Er is een toelichting gegeven op de vereniging en de activiteiten. In december is de notitie “VNR in beweging” besproken en de leden stemden hier mee in.

Het Deltaprogramma was een prominent agendapunt tijdens de vergaderingen. De heer Zomerdijk was in eerste instantie via het NWO nauw betrokken en heeft een toelichting gegeven. In de loop van het jaar heeft de lobby voor gemeentelijke betrokkenheid succes gehad en zijn gemeenten vertegenwoordigd in de stuurgroep Delta Rijn:

De heer Heidema	burgemeester Deventer
De heer Penninx	burgemeester Voorst
De heer Zomerdijk	burgemeester Duiven
De heer IJssels	burgemeester Gorinchem
De heer Luteijn	wethouder Werkendam

Ambtenaren van de betreffende gemeenten en het bureau van de VNR zijn vertegenwoordigd in de ambtelijke begeleidingsgroep.

De heer Kok (Dijkgraaf van Waterschap Rivierenland) heeft, als vice-voorzitter van de stuurgroep Delta Rijn, een uitgebreide toelichting gegeven op het Deltaprogramma in het algemeen en het Rivierengebied in het bijzonder. Er wordt dan gesproken over de financiering van de projecten en het programma, maar ook over de aandacht voor overstroming. Zeker in de zomer is laagwater vaak een grotere zorg dan overstroming.

Aan het einde van het jaar lichtte de programmadirecteur van het opgerichte programmabureau Delta Rivieren het werkprogramma 2010-2015 toe, toegespitst op het jaar 2011, dat in de loop van het jaar in nauwe samenwerking met alle betrokkenen is opgesteld. Het werkprogramma blijft een zoektocht. Komend jaar worden omgevingsscenario's in beeld gebracht. Aandacht blijft gevraagd worden voor de inbreng van gemeentelijke kennis.

De gemeente Dordrecht heeft in 2010 twee keer een presentatie verzorgd. In eerste instantie over de samenwerking van meerdere Drechtsteden op het gebied van waterbeleid en waterkennis. Dit om water en hoe daar mee om te gaan op de kaart te zetten, zowel binnen de eigen gemeenten als bij andere overheden. Het programma Urban Flood Management is toegelicht, waarin Dordrecht bekijkt hoe als (buitendijkse) stad om de kunnen gaan met hoog water en overstroming. Met elkaar werd geconcludeerd dat Rijkswaterstaat niet altijd flexibel is waar het gaat om het toepassen van nieuwe kennis (buitendijks bouwen, beleidslijn Ruimte voor de Rivier). Binnen de taakgroep wordt ervaring uitgewisseld en waar nodig zal actie ondernomen worden.

Urban Flood Management is vervolgd in het project MARE (Managing Adaptive Responses), waarin in internationaal verband het concept Meerlaagsveiligheid toegepast en uitgewerkt wordt. Dordrecht is een stad die voor een deel buitendijks ligt, maar waar ook een dijk midden door loopt. De stad wil zich graag naar het water toe keren in plaats van zich er van af te keren en bekijkt door middel van meerlaagsveiligheid (waterkering, ruimtelijke ordening, rampenbestrijding) hoe hier vorm aan gegeven kan worden.

De gemeente Gorinchem heeft het project "Avelingen" toegelicht. Avelingen is een industriegebied bij Gorinchem, waar uiterwaardvergraving plaats moest gaan vinden als koploperproject in het kader van Ruimte voor de Rivier.

Er leefden in Gorinchem meer wensen voor dit belangrijke industriegebied dat grotendeels buitendijks ligt: revitalisering. Zowel opknappen als saneren, zodat er alleen watergebonden bedrijven over blijven en de bedrijven ruimte krijgen. Om zo te komen tot wijziging tot een 'gewoon' bestemmingsplan en niet bij iedere kleine wijziging de watertoets moet doorlopen.

Varianten voor ontwikkelingen zijn in een heel kleine stuurgroep ontwikkeld. Vanuit de gemeenten is terugkoppeling gedaan naar waterschap en provincie, vanuit Ruimte voor de Rivier naar het Rijk. Bij RWS was er één coördinatiepunt om alle problemen aan te kaarten.

De aanbesteding van het project loopt nu. Er is nog meer 'win-win': het zand wordt gebruikt voor ophoging van een industrieterrein in Gorinchem noord. En omdat de planvorming in korte tijd is gedaan is er een premie beschikbaar die ingezet wordt voor ontwikkeling in de Woelse Waard. Alle bedrijven zijn allemaal persoonlijk benaderd en hebben een werkgroep gevormd met als voorzitter het grootste bedrijf. Hiermee liep het contact goed en zijn er geen bezwaren gekomen.

Taakgroep IJssel

De taakgroep IJssel is in 2010 twee keer bijeen geweest (de derde vergadering is wegens slechte weersomstandigheden uitgesteld naar januari 2011). De heer van Oosten heeft in maart afscheid genomen als voorzitter van deze taakgroep. De heer Penninx, burgemeester van Voorst, heeft het voorzitterschap overgenomen.

In de vergadering van juni is een aantal nieuwe leden welkom geheten en is er een toelichting gegeven op de VNR en haar activiteiten.

Het Deltaprogramma is een onderwerp dat op iedere agenda voor kwam. In het begin van het jaar is het vooral verkennen waar het over gaat en wie waar verantwoordelijk voor is. In de vergadering van maart wordt geconstateerd dat er vooral aandacht is voor de hoogwaterproblematiek, terwijl op de IJssel vooral overlast wordt ervaren van een lage rivierstand. In een brief aan de gedeputeerde, voorzitter van de stuurgroep Delta Rijn, wordt hier aandacht voor gevraagd. Het in de loop van het jaar opgerichte programmabureau onderkent deze problematiek, maar heeft zich vanuit het Deltaprogramma vooral te richten op overstroming en hoog water. De VNR is intussen ook goed vertegenwoordigd in de stuurgroep Delta Rijn (zie taakgroep Rijn/Waal voor afvaardiging). In juni heeft de heer Heidema, als lid van de stuurgroep, maar ook als lid van de commissie Veerman, een toelichting gegeven op het proces van het Deltaprogramma. Met het vertonen van de film van de commissie Veerman wordt duidelijk waarom wij met elkaar aan het werk zijn met het Deltaprogramma. De heren Heidema en Penninx zijn lid van de stuurgroep Delta Rijn en willen de taakgroep IJssel gebruiken als klankbord. In dit proces is gemeentelijke inbreng van groot belang, als er onderwerpen zijn, dan moeten deze zeker aan de orde komen.

De gemeente Voorst heeft een toelichting gegeven op het project “Ijsselsprong”, met de nadruk op het proces en de rol van de betrokken partijen. De eerste reactie op de plannen van het Rijk voor een hoogwatergeul was “niet weer een plan”. Inmiddels is dit omgevormd tot een kans, om niet alleen de wateropgave, maar ook andere ruimtelijke ontwikkeling vorm te geven. Samenwerking met andere overheden is hierin essentieel geweest. Met elkaar is gekeken naar de kansen die er lagen en is er goed geluisterd naar de bevolking. Van veiligheidsopgave contra gebiedsontwikkeling is het nu geworden integrale ontwikkeling met een veiligheidsopgave. In de planvorming kon de regie nog redelijk in de hand gehouden worden. Met de uitvoering komen er nu toch tegenstrijdige belangen naar boven. Daarnaast zijn er meerdere partijen die werkzaamheden uit gaan voeren. Het is een uitdaging om nu de regie in handen te houden. Over de blauwe portefeuille moet eind dit jaar zekerheid komen.

Natuurlijk is er ook aandacht voor ontwikkelingen binnen gemeenten en wordt er onderling kennis en informatie uitgewisseld.

Taakgroep Westerschelde

De taakgroep Westerschelde is in 2010 niet bijeen geweest. De voorzitter van de taakgroep is mevrouw Vermue-Vermue, wethouder van de gemeente Borsele. In de Westerschelde spelen op dit moment geen onderwerpen die met de betreffende gemeenten besproken moeten worden. Vanzelfsprekend is er veel gesproken over de natuurcompensatie / verdieping Westerschelde, maar dit dossier is voornamelijk in Den Haag aan de orde geweest. Het is ook besproken in het Bestuurlijk Overleg Westerschelde (dat door de provincie getrokken wordt). Natuurlijk loopt het Deltaprogramma Zuidwestelijke Delta en het Uitvoeringsprogramma. Dit gaat echter over meerdere provincies heen. Wel is bekeken of er behoefte is aan een bijeenkomst van gemeenten in de Zuidwestelijke Delta. Vanwege de diverse vele bestaande overlegstructuren is daar vooralsnog geen behoefte aan.

Jaarvergadering

De Jaarvergadering 2010 vond plaats op 10 september. De gemeente Rotterdam was gastheer en burgemeester Aboutaleb heette de aanwezigen van harte welkom. Hij benadrukte het belang van water. “Zeker in een stad als Rotterdam, waar veel gezinnen afhankelijk zijn van waterbedrijvigheid. Aan de andere kant blijft water een bijzonder product. Met veel vernuft hebben wij ons gewapend tegen water, maar de gevaren blijven. We kunnen het gevecht tegen water organiseren, maar we kunnen het nooit winnen. Daarom moeten we leren leven met water en ons daar op aanpassen. Daar moeten we in investeren en hard aan werken. Een club als de VNR is daar een uitstekende schakel in”, aldus Aboutaleb..

Na deze lovende woorden vertelde de heer Zomerdijk verder over de activiteiten van de VNR en werd het huishoudelijk deel van de vergadering behandeld. De jaarrekening is goedgekeurd evenals het jaarverslag. Daarnaast is het voorstel van het bestuur goedgekeurd om de contributie voor 2011 te verlagen tot 4 eurocent per inwoner.

Verder stond de jaarvergadering in het teken van aanpassen aan klimaatverandering. Het Deltaprogramma is een voorbeeld van de beleidsvorming op dit onderwerp. De gemeente Rotterdam is actief aan de slag met zich aan te passen aan klimaatverandering, bijvoorbeeld door in ontwerpen in de stad en bij bebouwing rekening te houden met het bergen van water. In de middag is in een (regenachtige) fietstocht bekeken hoe dit er in de praktijk uit ziet.

Website

Op de website van de VNR, www.VNRgemeenten.nl staat een algemeen verhaal over het bestaan en de werkzaamheden van de VNR. Daarnaast wordt de samenstelling van de stuurgroep en de taakgroepen weergegeven. Bijeenkomsten en vergaderingen van de VNR zijn op de site vermeld. In de loop van 2010 is het onderdeel ‘links’ gevuld en zijn er regelmatig nieuwsberichten verschenen.

Riviergemeenten

De papieren nieuwsbrief van de VNR “Riviergemeenten” is in 2010 vier keer verschenen. In januari was er aandacht voor het Deltaprogramma, nieuwe veiligheidsnormen en ruimtelijke kwaliteit. In mei werd stil gestaan bij het Deltaprogramma Rivierengebied en meerlaagsveiligheid, maar ook bij de VNR en haar taakgroepen.

In september werd geschreven over de jaarvergadering en de taakgroepen, maar ook over de voortgang van Deltaprogramma Rivieren en risicocommunicatie.

De uitgave van december was gericht op het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden en het uitwerken van het concept Meerlaagsveiligheid in diverse pilot projecten.

Extern

Nationaal Water Overleg (NWO)

In het Nationaal Water Overleg (NWO) hebben gemeenten, provincies en waterschappen elk 3 vertegenwoordigers. De gemeentelijke delegatie wordt getrokken door de VNG. Er zijn vijf bestuurders beschikbaar voor deelname. In 2010 waren dit::

- Mw. I. Adema (burgemeester Veghel) namens de VNG;
- Dhr. P. IJssels (burgemeester Gorinchem) namens de VNG;
- Dhr. J. Wienen (burgemeester Katwijk) namens de VNG;
- Dhr. H.J. Zomerdijk (burgemeester Duiven) namens de VNR;
- Dhr. R.G. van de Ven ((voormalig) wethouder Sliedrecht, t/m juli) namens de VNR.

In principe zijn twee leden namens VNG en één namens VNR aanwezig bij de vergaderingen. De heer Zomerdijk is woordvoerder als het om hoogwaterbescherming gaat.

Voorafgaand aan de vergaderingen wordt een gezamenlijke annotatie VNR en VNG opgesteld en waar nodig is er gezamenlijk vooroverleg.

Onderwerpen die op de agenda stonden in 2010 waren: het Deltaprogramma, het Hoogwaterbeschermingsprogramma en de toetsing van de primaire wateringen, de implementatie van de EU-richtlijn Overstromingsrisico's en overige zaken rond de Kaderrichtlijn Water en het Nationaal Bestuursakkoord Water. In november was er ruimte om kennis te maken met staatssecretaris Atsma van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu met de portefeuille water.

Directeurenoverleg Water (DWO)

Het Directeurenoverleg Water (DWO) is het ambtelijk voorportaal voor het NWO. Zowel de VNG als het VNR-bureau (de heer Gijzel) zijn daar in vertegenwoordigd. Het is een afstemoverleg tussen de partijen, met een preadvies aan het NWO. Voor technische uitwerkingen kan het eindstation zijn, al dan niet ter kennisname aan het NWO. Voorafgaand aan het DWO vindt een agendaoverleg plaats, dat de agenda van het DWO voorbereidt en aan het DWO een voorstel doet voor de agenda van het NWO. De VNR is hiervan agendalid.

De generieke deelprogramma's Veiligheid en Zoetwater van het Deltaprogramma lopen via het DWO. Ook bij deze onderwerpen is afstemmen en preadvies het uitgangspunt.

Afstemoverleg Waterveiligheid 21^e eeuw

Het afstemoverleg 'waterveiligheid 21^e eeuw' (WV 21) functioneert als ambtelijke begeleidingsgroep voor het generieke deelprogramma veiligheid van het Deltaprogramma. Dit betreft de volgende projecten:

- Normering waterveiligheid;
- Waterveiligheid buitendijks;
- Gebiedspilots meerlaags veiligheid;
- Deltadijken.

De heer Gijzel vertegenwoordigt VNR en VNG in dit overleg.

Deltaprogramma

In 2010 is het Deltaprogramma van start gegaan, onder leiding van de in februari aangestelde Deltacommissaris de heer Kuijken. De lange termijn doelstellingen van het Deltaprogramma worden uitgewerkt in negen deelprogramma's:

Generiek:

Veiligheid
Zoetwater
Nieuwbouw en herstructurering

Regionaal:

Waddengebied
IJsselmeergebied
Kust
Rijnmond - Drechtsteden
Zuidwestelijke Delta
Rivieren

Ieder deelprogramma kent een eigen stuurgroep. Bestuurders van de VNR zijn nauw betrokken bij de stuurgroepen Delta Rijn en Delta Maas van het deelprogramma Rivieren. Het bureau (mevrouw van der Hoeven en de heer Gijzel) is hierbij vertegenwoordigd in de ambtelijke begeleidingsgroepen. In 2010 is inhoudelijk meegewerkt aan het opstellen van een Plan van Aanpak en een werkprogramma 2010-2015 (met inbegrip van het jaarprogramma voor 2011).

Van de stuurgroep Rijnmond - Drechtsteden is de burgemeester Aboutaleb van Rotterdam voorzitter. Gemeentelijke inbreng is, ook met deelname van wethouder Sleeking van Dordrecht hier geborgd.

Gemeentelijke inbreng in de Zuidwestelijke Delta is nog een punt van zorg; zij zijn (nog) niet vertegenwoordigd in de stuurgroep. De informatievoorziening loopt via de gedeputeerden van de betreffende provincies. In gebiedsprocessen zijn gemeenten wel betrokken.

De VNR werkt waar mogelijk samen met gemeenteambassadeurs Deltaprogramma, die als taak hebben om gemeenten te betrekken bij het Deltaprogramma en hen op de hoogte te houden van ontwikkelingen en aanknopingspunten.

Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR)

ROR staat voor Richtlijn Overstromingsrisico's, een Europese richtlijn. De ROR verplicht de EU-lidstaten tot informatie-inwinning, overleg en planvorming voor nationaal en grensoverschrijdend beheer van overstromingsrisico's. Een belangrijk doel is om de Europese samenwerking op het gebied van overstromingen te versterken om zo ook op lange termijn het risico van overstromingen te kunnen beheersen. Deze richtlijn is geïmplementeerd in de nationale wetgeving. De wijze waarop in 2015 gerapporteerd gaat worden aan Brussel en de daarbij benodigde werkprocessen op nationaal en regionaal niveau worden nu uitgewerkt. De instrumenten daarbij zijn risicobeheerplannen met bijbehorende (grotendeels verplichte) kaarten. De ambtelijke begeleidingsgroep van dit proces heet IMPRO (Implementatie Richtlijn Overstromingsrisico's). De heer Gijzel van het VNR-bureau neemt hieraan deel namens de VNR en VNG.

(Klankbordgroep) Natura 2000

De provincie Gelderland stelt de beheerplannen voor de buitendijks gelegen N2000 gebieden (inclusief de Utrechtse) op. De stuurgroep Delta Rijn (van het Deltaprogramma Rivieren) is voor deze gebieden de bestuurlijk verantwoordelijke. Dit N2000 proces kent ook een brede klankbordgroep. De VNR is hierin vertegenwoordigd door de heer Gijzel.

Projectteam Dijkkring 43

In het Nationaal Water Plan staat een aantal gebieden aangewezen om in opdracht van het ministerie (V&W, cq I&M) de drie lagen van waterveiligheid in een gebiedsontwikkelingsproces uit te testen. Een van die gebieden is Dijkkring 43 (Betuwe en Tieler- en Culemborger waarden). Het gaat dan om het vorm geven van:

- Preventie: overstroming voorkomen door er voor te zorgen dat de dijken en duinen voldoen aan de daarvoor vastgestelde norm;
- Ruimtelijke ordening: een duurzame inrichting van het gebied;
- Rampenbeheersing: een betere organisatorische voorbereiding op een mogelijke overstroming.

In november is het eindrapport vastgesteld en met een concepttekst voor het advies aan de staatssecretaris van I&M aangeboden aan de stuurgroep Delta Rijn. Mede namens de VNR is dit advies door de gedeputeerde van Gelderland in december aangeboden aan de staatssecretaris. De heer Gijzel heeft namens de VNR deel uit gemaakt het projectteam.

Project Kribverlaging

Het project Kribverlaging is een project in het kader van de PKB Ruimte voor de Rivier. Het gaat om kribverlaging in de Waal en zo mogelijk ook in het Pannerdens Kanaal. De vraag staat centraal hoe de kribben vorm te geven. Er moet rekening worden gehouden met technische aspecten als scheepvaart en uitvoeringseisen, maar ook belevingsaspecten. Bijkomend is de discussie over eventueel medegebruik door (recreatieve) gebruikers van de uiterwaarden. In de periode 2009 t/m 2011 is langs de Waal (direct benedenstreams bij Nijmegen) een pilot van ca 100 kribben in uitvoering. De heer Gijzel van het VNR bureau is aanwezig geweest bij bijeenkomsten van de klankbordgroep van dit project.

Waterveiligheid Zuid-Holland Buitendijks

In het gebied Rijnmond-Drechtsteden zijn veel hectares buitendijks terrein beschikbaar voor herontwikkeling. Het betreft vooral voormalig bedrijfsterrein aan havens. Een aantal jaren geleden is de provincie Zuid-Holland een project gestart, gericht op het ontwikkelen van instrumenten en beleid met een vanuit het oogpunt van waterveiligheid verantwoorde herontwikkeling. De gemeenten Rotterdam en Dordrecht zijn de grote belanghebbenden. In eerste instantie is ook de VNR hier bestuurlijk en ambtelijk actief bij betrokken geweest. In 2009 werden de contouren helder en volgt de heer Gijzel van het VNR bureau de ontwikkelingen als agendalid het bestuurlijk overleg voor dit project.

Internationaal overleg

Internationaal worden activiteiten op het gebied van water afgestemd. Zo ook over de Rijn. In de Arbeitsgruppe NRW / werkgroep Hoogwater overleggen de provincie Gelderland en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (RWS Oost Nederland) met Nordrhein-Westfalen. In het verleden werd gewerkt aan de Niederrhein-studie: hoeveel water krijgen wij in extreme situaties te bergen. De laatste drie jaar is de aandacht gericht op risico's via grensoverschrijdende dijkringen. Waterschappen hebben vanaf het begin actief aan dit overleg deelgenomen. Vanuit de VNR worden de activiteiten de laatste jaren gevolgd, maar vanwege capaciteitsgebrek is er geen actieve inbreng meer.

De Internationale Rijn Commissie (IRC), van Zwitserland tot Nederland, kent een Nederlandse afvaardiging. De VNR krijgt de vergaderstukken doorgestuurd en kan desgewenst daarop reageren en inbreng leveren.

In de Internationale Maas Commissie (IMC) overleggen Frankrijk, België en Nederland over onderwerpen die de Maas aan gaan. Van de IMC krijgt de VNR de vergaderstukken toegestuurd, waar nodig wordt actie ondernomen. De heer IJff is voorgedragen als lid van de Nederlandse delegatie.